

Denge

Yahya AKSOY

Ünlü halk bilgesi
Nasrettin Hoca'ya sormuşlar:

Hocam, insanlar sabah kalkınca
dört bir yana gitmekteler ve
yatana kadar böyle devam
etmekteler, hepsi bir tarafa gitse
daha iyi olmaz mı?

Hoca:

İnsanların hepsi tek tarafa giderse
dünyanın dengesi bozulur! demiş...

Yaratılışında eğik eksen üzerine kurulmuş olarak, kendi etrafında ve güneşin etrafında dönen dünya denge ile ayakta kalmakta, hayata renk, ahenk, uyum, heyecan, mutluluk, bereket katmaktadır.

Dört ana ve dört ara yönü olan yeryüzünde bütün varlıklar bir ahenk, uyum ve devamlılık içerisinde yaşamlarını sürdürmekteler. Bu farklılık ve çeşitlilik doğada, in-

şanda, bütün canlılarda ve cansız varlıklarda kendisini gösterir. Yedi ve yetmiş iki renkte, gök kuşağına yansıyan uyum ve farklılık, bütün alanlarda kendisini gösterir. Tek renk, tek yapı ve tek olmak yerine çok renk, çok görüş, düşünce, fikir, inanç ile birlikte farklı olanların uyumu ile yaşam daha ahenkli, sevimli, sürekli, canlı, heyecanlı ve sürdürülebilir olabilmektedir.

Yaşamın sonsuzluğu sürdürülebilirlik kavramının içeriğinde gizlidir. Yaşam denge unsuru ile bütünleştiği zaman sonsuz ve uyumlu olabilmektedir. Ruh ve beden arasında da denge olmalıdır. İnsan ve insanlar arasında, insan ve dünya arasında da denge korunmalı...

Mizah dergilerindeki yazılar ve karikatürlerin büyük çoğunluğu dengesizlikleri, dengeyi siyah ve beyaz farkını vurgulayarak top-

lumlarda farkındalık yaratmak üzerinedir. Konular, iyilik-kötülük, fakirlik-zenginlik, güzellik- çirkinlik, başarı- başarısızlık, sevgi ve nefret, yokluk-varlık arasındaki dengesizliğe akıl ve bilinçle yaklaşmayı öğretmekte. “Anlaya sivrisinek saz, anlamaya davul zurna az!” sözü mizahın temel konuları arasındadır. Mizahı anla dengeni sağla. Akıl akıldan üstündür. Aklını, bilgini, görgünü dengeli kullanmayı öğren...

Denge ve dengesizlik kavramlarını Arşimet Terazisi’nde ayrı kefeler koyarak tartmalı ve kişinin, toplumun, insanlığın ve dünyanın durumu ile geleceği hakkında hüküm

yürütülmelidir... Var olmak ve yok olmak dengeye bağlıdır...

“...Fikirle savaş yap, fikirle yarış/ Kılıç en sonunda vurulu oğul...” diyen Âşık İbrahim Güleç, insanlar arasında dengenin sağlanması için çok anlamlı yol göstermekte.

Uluslararası Hoşgörü Kongresi (12 Haziran 1995)-Antalya Sonuç Bildirgesi’nin ilk maddesi şöyle demektedir: “Aslında dinler, siyasi rejimler, ideolojiler, insanlığın mutluluğunu, evrensel barış içinde yaşamasını öngörür...”

Birleşmiş Milletler, Unesco ve diğer dünya örgütlerinin bütün amacı, dünyada ve insanlar arasında dengeyi sağlamak, sürdürülebilir barışı, dostluğu korumak ve savaşları önlemektir. Geçtiğimiz yüz yılda kutuplaşan dünyanın sosyal, tarihi, siyasi ve savunma dengesi bozdu. Savaşlar giderek

arttı. Gelecek yüz yıl için iyi dilekler kaldı...

Hayatı doğru anlamak, güzel yaşamak, üretken ve verimli olmak, bilim ve teknolojiyi insanlık yararına kullanmak, toprakla, doğayla, kendinle ve insanlarla barışık olmak, iyimser ve hoş görülü olmak hayatta dengeyi sağlayacak temel kavramlardır. İnsanlık büyük bir duyarlılıkla hoşgörü ve sevgide buluşmalıdır.

Güzellik, kötülük, iyilik ve bunların karşıtları üstüne Homeros’un ve diğer bilgelerin değerli sözleri vardır. “Başkalı için yaşamayan kendi için de yaşayamaz.” Seneca

Gök ve yeryüzü ile doğada her şey denge üzerine kurulmuştur. Dengelerin bozulması başta doğaya ve sonra da insanlara çok büyük zararlar vermektedir...

